

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอ
ธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ
จังหวัดชัยภูมิ

FACTORS AFFECTING LEARNING TO DESIGN AND DEVELOP PRODUCTS TO INCREASE THE VALUE OF NATURAL WOVEN REED MATS OF THE NON SAMRAN COMMUNITY REED MAT WEAVER GROUP NON SAMRAN SUBDISTRICT, MUEANG CHAIYAPHUM DISTRICT, CHAIYAPHUM PROVINCE

ปภัสรา ระกิติ | *Papassara Rakiti* | *ORCID ID: 0009-0004-4893-9225*

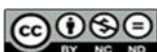
คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิจังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย | Faculty of Education and Human Development, Chaiyaphum

Rajabhat University, Chaiyaphum Province, Thailand

Corresponding Author E-mail: papassara.ra@cpru.ac.th

Received: (September 24, 2024); Revised: (November 2, 2024); Accepted: (November 24, 2024)

Citation:

ปภัสรา ระกิติ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมเพื่อความยั่งยืน (JRIS)*, 1(6), 17-31.

Rakiti, P. (2024). Factors affecting learning to design and develop products to increase the value of natural woven reed mats of the Non Samran community reed mat weaver group Non Samran Subdistrict, Mueang Chaiyaphum District, Chaiyaphum Province. *Journal of Research and Innovation for Sustainability (JRIS)*, 1(6), 17-31.

ABSTRACT

This research was to study the factors that affect learning to design and develop products to increase the value of natural woven reed mats of the Non Samran community reed mat weavers. A study was conducted with a group of Non Samran community woven mat enterprises that were selected to participate in a 30-hour community product development and design training course for 25 people. The research used observations, quantitative and qualitative analysis. The results of the study showed that the factors affecting the learning of design and product development to increase the value of natural woven reed mats of the Non Samran community reed mat weaver group. Non Samran Subdistrict, Mueang Chaiyaphum District, Chaiyaphum Province is the most important aspect 4. Observant and experimenter. This is followed by the 1st aspect of love and passion in the profession of reed mat weaver, the 2nd aspect of creating works that are profitable and valuable to life and society (Proud), the 3rd aspect of being a transmitter of knowledge and inspiration in the profession of reed mat weavers and the fifth aspect is earning income at a level that allows them to live as they please. Accounting for 93.6%, 89.6, 86.67 and 53 percent, respectively.

Keyword: factors, design, develop, products, woven reed mats

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ โดยดำเนินการศึกษากับกลุ่มวิสาหกิจเสื่อกกทอชุมชนโนนสำราญที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน รวม 30 ชั่วโมง จำนวน 25 คน โดยสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิ วิเคราะห์ผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ งานวิจัยได้ใช้การสังเกตการณ์การวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ มากที่สุดคือ ด้านที่ 4 การมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลอง คิดเป็นร้อยละ 96 รองลงมาคือ ด้านที่ 1 ความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื่อกก ด้านที่ 2 การสร้างผลงานที่ให้ผลประกอบการและมีทานค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Proud) ด้านที่ 3 การได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื่อกก และด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ คิดเป็นร้อยละ 93.6, 89.6, 86.67 และ 53 ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัจจัย, การออกแบบ, พัฒนา, ผลิตภัณฑ์, เสื่อกกทอ

1. บทนำ

การยกระดับเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งเน้นให้คนภายในชุมชนเกิดการพัฒนาอาชีพขึ้นจากสิ่งที่มีอยู่เป็นทุนเดิม เป็นภูมิปัญญาที่สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดการเรียนรู้ไปสู่การสร้างอาชีพที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง ถือเป็นยุทธศาสตร์การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อวิถิตนเป็นที่พักแห่งตนและสร้างชุมชนที่เข้มแข็งให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริงกรมการพัฒนาชุมชน เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบบูรณาการไปสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก นั่นคือ “สร้างรายได้” ที่ต้องทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น

เสื่อกก เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะต้นกกเป็นพืชธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ทั่วทุกภูมิภาค และภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นที่นำต้นกกมาแปรรูปก็มีลักษณะคล้ายกัน หรือได้อิทธิพลทางความคิดจากกันและกัน ทำให้เสื่อกกถูกจัดได้ว่าเป็นปัจจัยจำเป็นอย่างหนึ่งต่อการดำรงชีวิตของคนในอดีตส่วนใหญ่ทอเสื่อเพื่อใช้สอยในครัวเรือน หรือแลกเปลี่ยนกับสิ่งของเครื่องใช้ภายในบ้านหรือใกล้เคียง (พิชญนันท์ รักษาวงศ์, 2558)

ศักยภาพการทอเสื่อกก เกิดจากทุนภายในที่เป็นจุดแข็ง คือ สภาพพื้นที่เหมาะสมต่อการปลูกต้นกก สามารถผลิตวัตถุดิบเส้นกก มีวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต มีแรงงานและความรู้ในการทอเสื่อกก กระบวนการเรียนรู้การทอเสื่อกกที่เกิดจากต้นทุนภายในชุมชนที่มีกระบวนการเรียนรู้ทอเสื่อกกอย่างต่อเนื่องและเป็นพลวัตและการเรียนรู้จากภายนอกชุมชนเพื่อยกระดับความรู้และการแปรรูปเสื่อกกที่หลากหลายภายใต้ปัจจัยที่จะส่งเสริมสร้างมูลค่าเพิ่มด้านเศรษฐกิจกลุ่มทอเสื่อกก จึงเกิดการแปรรูปเสื่อกกได้ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่หลากหลาย (เพ็ญลักษณ์ อ่อนทรวง, 2564)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื่อกกทอถูกพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เพิ่มขึ้น เช่น การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องเรือน (พิชญนันท์ รักษาวงศ์, 2558) เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ (เพ็ญลักษณ์ อ่อนทรวง, 2564) แต่ก็ยังมุ่งเน้นให้เป็นอัตลักษณ์สินค้าของผู้ผลิต เช่น แบบลายหลังเต่า (สุทธิตา สุปลสิงห์ และคณะ, 2559) ทำให้ยังไม่สามารถขยายขนาดของตลาดกลุ่มลูกค้าที่ใช้ผลิตภัณฑ์เสื่อกกทอ นั้นแสดงให้เห็นว่า สมรรถนะของออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เสื่อกกทอยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน โดยเฉพาะคนในสังคมเมืองที่ต้องการเลือกซื้อสินค้าที่สามารถใช้งานได้สะดวก จัดเก็บง่าย เข้ากับรูปแบบการใช้ชีวิตในพื้นที่การพักอาศัยในชุมชนเมือง ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกกทอโดยมุ่งเน้นพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเพิ่มรูปแบบของสินค้ากลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

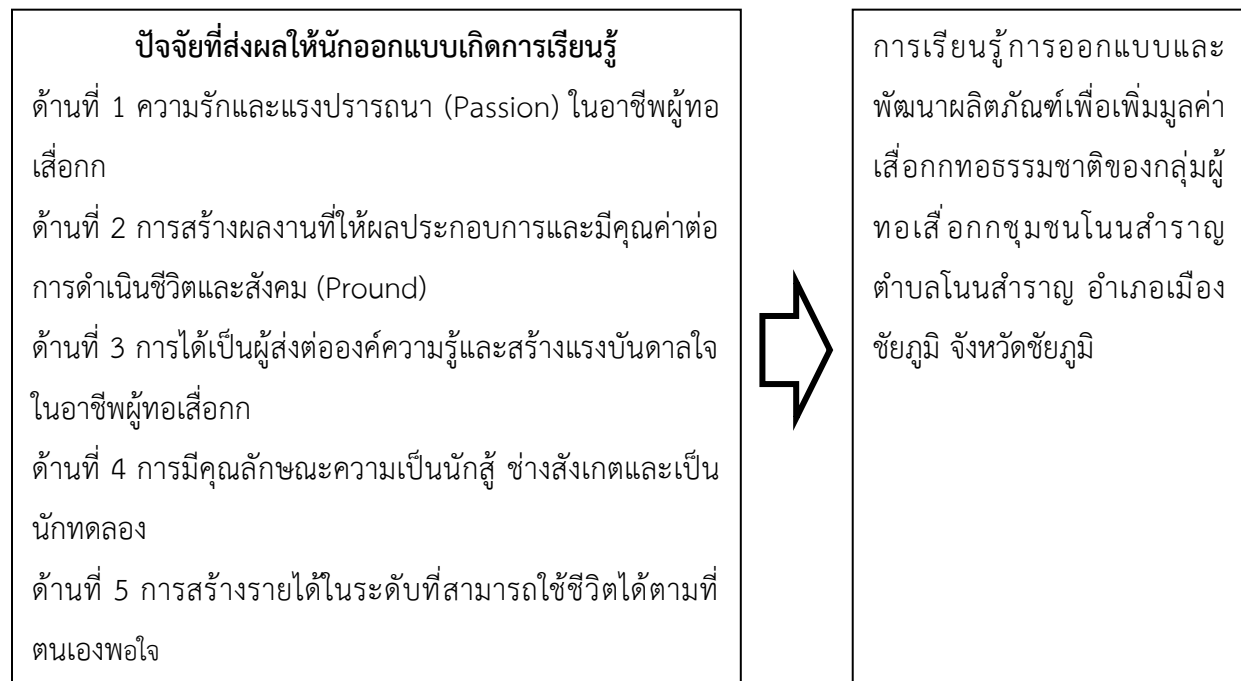
ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างยั่งยืนต่อชุมชน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดสำหรับการวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ของศุภพงศ์ สอนสังข์ และพีรเทพ รุ่งคุณากร (2563) ดังนี้

3.1.1 เงื่อนไขการเรียนรู้ของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1) ด้านตนเอง ได้แก่ การค้นหาตนเอง การเพิ่มศักยภาพตนเอง และการพิสูจน์ตนเองเพื่อสร้างการยอมรับ

2) ด้านผลงาน ได้แก่ การได้ทำในสิ่งที่ตนสนใจ (เป้าหมาย) การสร้างเอกลักษณ์ในผลงานที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

3) ด้านรายได้ ได้แก่ การทำให้ความคิดมีมูลค่า สร้างผลประกอบการและลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำ

4) ด้านอื่นๆ ได้แก่ การสร้างโอกาสให้กับตนเอง การรับผิดชอบต่อหน้าที่และองค์กรอย่างเต็มความสามารถ หรือการสร้างทักษะใหม่ๆในระบบการผลิต

3.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง แบ่งเป็น

1) ปัจจัยภายใน ได้แก่ การเข้าใจตนเอง ความรักในอาชีพ การจดจ่อกับเป้าหมาย ความขยัน มุ่งมั่น ความอดทนไม่ยอมแพ้ ช่างสังเกต และมีรสนิยม

2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การมีครูดี มีที่ปรึกษา มีสายสัมพันธ์ที่ดีทั้งในอาชีพและระหว่างอาชีพ การมีโอกาสร่วมงานร่วมกับคนเก่งๆ และการอยู่ในองค์กรที่ดี

3.1.3 การรับข้อมูลจาก 3 แหล่งสำคัญคือ การอ่าน ดู และฟัง ได้แก่

1) การค้นคว้า อ่านหนังสือ เช่น การศึกษาประวัตินักออกแบบเก่งๆ การศึกษาผลงานชิ้นสำคัญ ๆ การศึกษาภูมิปัญญา การศึกษาเทคโนโลยี

2) การดูงาน เช่น การดูพิพิธภัณฑ์เกี่ยวกับศิลปะ การออกแบบ การเข้าชมนิทรรศการทางการออกแบบ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ รวมถึงการเดินทางเรียนรู้โลก ผู้คน วัฒนธรรมและความเป็นอยู่

3) การเข้าหาผู้รู้ เช่น ลงเรียนในคอร์สที่สนใจมีอาจารย์เก่งๆ การworkshop การพูดคุย แลกเปลี่ยนกับคนในวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้องในอาชีพ

3.1.4 การประมวลผลข้อมูลที่ได้มาจาก 3 แหล่ง ได้แก่

1) จากการอ่านนักออกแบบจะสามารถเลือกบุคคลต้นแบบที่ชื่นชอบ เลือกแนวทางการออกแบบที่ชอบและเหมาะสมกับตนเอง รวมไปถึงการเลือกเทคนิคการผลิตผลงานภายใต้ต้นทุนและทรัพยากรที่มีได้

2) จากการดูงาน นักออกแบบจะเข้าใจขอบเขตของความเป็นไปได้ในวิชาชีพ เข้าใจเงื่อนไขและข้อจำกัดเชิงธุรกิจ และเข้าใจการใช้ชีวิตและแนวคิดทางมานุษยวิทยาหรือแนวคิดทางสังคม

3) จากการเข้าหาผู้รู้ นักออกแบบจะสามารถเชื่อมโยงความรู้และทักษะที่กว้างขึ้น ได้ทดลองความคิดใหม่ๆที่ตนสนใจ ได้มุมมองที่กว้างและลึกที่เกี่ยวกับการทำงานอย่างรอบด้าน

3.1.5 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากกระบวนการรับข้อมูลและประมวลผลแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ

- 1) ด้านความรู้ ได้แก่ การมีความรู้เพียงพอต่อการสร้างระบบความคิด มีแนวทางที่ชัดเจนในการทำงาน สามารถสร้างเอกลักษณ์ให้กับผลงานได้ และใช้ต้นทุนและทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 2) ด้านทักษะ ได้แก่ การเป็นนักทดลอง ชอบสร้างสรรค์และไม่หยุดนิ่ง มีทักษะทางการออกแบบที่หลากหลายมีความชำนาญทางเครื่องมือวัสดุและการผลิต สามารถบูรณาการองค์ความรู้ทั้งการออกแบบการผลิต การตลาด และศาสตร์อื่นๆได้
- 3) ด้านทัศนคติ ได้แก่ การตระหนักรู้ถึงศักยภาพตนเองในวิชาชีพ มีรสนิยมและแนวคิดในการสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ รวมถึงการมองเห็นความต้องการที่ซ่อนเร้นในชีวิตประจำวันของมนุษย์

4. วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เรื่องเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นกลุ่มชาวบ้านโนนสำราญที่มีอาชีพทอเสื่อกกที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิ ที่เข้าร่วมอบรมหลักสูตรตามมาตรฐานของหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของการพัฒนาฝีมือแรงงานในโครงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน กิจกรรมพัฒนาแรงงานนอกระบบ หลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด (30 ชั่วโมง) ฝึกอบรมระหว่างวันที่ 25 – 29 พฤษภาคม 2566 ณ วัดบ้านโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

5.2 เครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยออกแบบสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ในลักษณะที่ตอบง่ายโดยมีธงคำตอบแต่สามารถยืดหยุ่นตามบริบทพื้นที่ได้ โดยนำเครื่องมือที่จะใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญมีประสบการณ์เกี่ยวกับการการเรียนรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content validity) ได้ค่าความตรงของเนื้อหา หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขและนำเครื่องมือวิจัยไปให้ผู้วิจัยได้ทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยทดลองใช้กับผู้เข้าอบรมในหลักสูตรอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องภายในโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alphas coefficient) ตามลำดับ

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการลงพื้นที่สัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

5.4 การวิเคราะห์และตีความบรรยายสรุปเชิงพรรณนา วิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และร้อยละ

5. ผลการวิจัย

จากการการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ได้ข้อค้นพบดังนี้

5.1 ด้านที่ 1 ความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื่อกก

ตาราง 1 ด้านความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื่อกกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
1.1 อยากจะตื่นเช้าเพื่อมาทำชิ้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	18	72
	ไม่ใช่	7	28
1.2 สนุกกับการทำชิ้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
1.3 กระตือรือร้น มีพลัง แม้จะต้องใช้เวลาในการทำชิ้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกกทั้งวัน	ใช่	24	96
	ไม่ใช่	1	4
1.4 มีความสุขและยังยิ้มได้แม้เจออุปสรรคในการทำชิ้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
1.5 เปิดรับความรู้และความคิดใหม่ ๆ ในการทำชิ้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกกได้อย่างไม่รู้เบื่อ	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
ค่าเฉลี่ย	ใช่	93.6	
	ไม่ใช่	6.4	

จากตาราง 1 พฤติกรรมด้านความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื่อกกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เท่ากับ 93.6 และ 6.4 ตามลำดับ โดยพบว่า ร้อยละ 100 ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ สนุกกับการทำชิ้นตอน

ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก มีความสุขและยังยิ้มได้แม้เจออุปสรรคในการทำขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก และเปิดรับความรู้และความคิดใหม่ ๆ ในการทำขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกกได้อย่างไม่รู้เบื่อ

5.2 ด้านที่ 2 การสร้างผลงานที่ให้ผลประโยชน์และมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Pround)

ตาราง 2 ด้านการสร้างผลงานที่ให้ผลประโยชน์และมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Pround) ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
2.1 สามารถสร้างผลงานจากการทอเสื่อกก	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
2.2 ภูมิใจกับผลงานจากการทอเสื่อกก	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
2.3 มีรายได้จากการทำขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	20	80
	ไม่ใช่	5	20
2.4 พอใจกับผลตอบแทนที่ได้รับจากผลงานการทอเสื่อกก	ใช่	18	72
	ไม่ใช่	7	28
2.5 ตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างผลงานและผลตอบแทนที่ได้รับจากผลงานการทอเสื่อกกกว่าส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและสังคม	ใช่	24	96
	ไม่ใช่	1	4
ค่าเฉลี่ย	ใช่	89.6	
	ไม่ใช่	10.4	

จากตาราง 2 ด้านการสร้างผลงานที่ให้ผลประโยชน์และมีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Pround) ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เท่ากับ 89.6 และ 10.4 ตามลำดับ โดยพบว่า ร้อยละ 100 ของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ สามารถสร้างผลงานจากการทอเสื่อกกและภูมิใจกับผลงานจากการทอเสื่อกก

5.3 ด้านที่ 3 การได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื่อกก

ตาราง 3 การได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื่อกกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
3.1 ท่านมีโอกาสถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	22	88
	ไม่ใช่	3	12
3.2 ผู้ที่ได้รับความรู้จากท่านมีความสนใจในขั้นตอนต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทอเสื่อกก	ใช่	21	84
	ไม่ใช่	4	16
3.3 ผู้ที่ได้รับความรู้จากท่านนำความรู้ไปประกอบอาชีพทอเสื่อกก	ใช่	22	88
	ไม่ใช่	3	12
ค่าเฉลี่ย	ใช่	86.67	
	ไม่ใช่	13.33	

จากตาราง 3 ด้านการได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื่อกกที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เท่ากับ 86.67 และ 13.33 ตามลำดับ

5.4 ด้านที่ 4 การมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลอง

ตารางที่ 4 ด้านการมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
4.1 มีความพยายามที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกกแม้จะต้องใช้เวลาในการแก้ปัญหานั้นๆ จนสำเร็จ	ใช่	24	96
	ไม่ใช่	1	4

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
4.2 สามารถมองเห็นข้อผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ของผลงานจากการทอเสื่อกก	ใช่	24	96
	ไม่ใช่	1	4
4.3 หาวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างผลงานจากการทอเสื่อกก	ใช่	24	96
	ไม่ใช่	1	4
ค่าเฉลี่ย	ใช่	96	
	ไม่ใช่	4	

จากตาราง 4 ด้านการมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลองที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เท่ากับ 96 และ 4 ตามลำดับ

5.5 ด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ

ตาราง 5 ด้านการสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ความถี่	ร้อยละ
5.1 เชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้ได้	ใช่	25	100
	ไม่ใช่	0	0
5.2 เชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง	ใช่	15	60
	ไม่ใช่	10	40
5.3 เชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว	ใช่	6	24
	ไม่ใช่	19	76
5.4 เชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ	ใช่	7	28
	ไม่ใช่	18	72
ค่าเฉลี่ย	ใช่	53	
	ไม่ใช่	47	

จากตาราง 5 ด้านการสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสื่ออกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื้ออกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ค่าเฉลี่ยรวมร้อยละของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติ เท่ากับ 53 และ 47 ตามลำดับ โดยพบว่า ร้อยละ 100 ของกลุ่มผู้ทอเสื้ออกกชุมชนโนนสำราญ เชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื้ออกกสามารถสร้างรายได้ได้

5.6 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสื่ออกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื้ออกก ชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ตาราง 6 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้ง 5 ด้าน

พฤติกรรม	การปฏิบัติ	ร้อยละ
ด้านที่ 1 ความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื้ออกก	ใช่	93.6
	ไม่ใช่	6.4
ด้านที่ 2 การสร้างผลงานที่ให้ผลประกอบการและมีท่นค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Pround)	ใช่	89.6
	ไม่ใช่	10.4
ด้านที่ 3 การได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื้ออกก	ใช่	86.67
	ไม่ใช่	13.33
ด้านที่ 4 การมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลอง	ใช่	96
	ไม่ใช่	4
ด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ	ใช่	53
	ไม่ใช่	47

จากตาราง 6 สรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านที่ 4 การมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกตและเป็นนักทดลอง มีร้อยละของการปฏิบัติของกลุ่มเป้าหมายสูงสุด คือ ร้อยละ 96 รองลงมาคือ ด้านที่ 1 ความรักและแรงปรารถนา (Passion) ในอาชีพผู้ทอเสื้ออกก ด้านที่ 2 การสร้างผลงานที่ให้ผลประกอบการและมีท่นค่าต่อการดำเนินชีวิตและสังคม (Pround) ด้านที่ 3 การได้เป็นผู้ส่งต่อองค์ความรู้และสร้างแรงบันดาลใจในอาชีพผู้ทอเสื้ออกก และด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ คิดเป็นร้อยละ 93.6, 89.6, 86.67 และ 53 ตามลำดับ

6. อภิปรายผล

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกก ชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการมีคุณลักษณะความเป็นนักสู้ ช่างสังเกต และเป็นนักทดลอง ซึ่งได้แก่ การเป็นผู้มีความพยายามที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการทอเสื่อกกแม้จะต้องใช้เวลาในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ จนสำเร็จ สามารถมองเห็นข้อผิดพลาดหรือความไม่สมบูรณ์ของผลงานจากการทอเสื่อกก รวมทั้งหาวิธีการใหม่ๆ ในการสร้างผลงานจากการทอเสื่อกก สอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มที่ตั้งใจเข้าร่วมพัฒนาศักยภาพตนเอง ตลอด 30 ชั่วโมง ภายใต้หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาดของสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน ด้วยมีพฤติกรรมที่ตระหนักในการยกระดับความรู้ของตนเองสู่การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า เพิ่มรายได้ให้ตนเองและครอบครัว ซึ่งถือเป็นการพัฒนาคุณลักษณะเฉพาะของตนเอง สอดคล้องกับข้อค้นพบของรัฐชมนพพาน และคณะ (2563) เกี่ยวกับเส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษากลุ่มเจนเนอเรชันวายในยุคเศรษฐกิจแบบใหม่เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่ ได้แก่ การเรียนรู้และพัฒนาตนเอง การบริหารจัดการและการเงิน ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เศรษฐกิจและสังคม เพื่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์เช่นเดียวกับข้อค้นพบของลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล (2556) ที่กล่าวถึงปัจจัยภายในชุมชนมาเป็นฐานของการพัฒนาและนำปัจจัยภายนอกมาเป็นส่วนเสริมในการสร้างมูลค่าเพิ่มการทอเสื่อกกเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนโดยการใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community based) การให้ความรู้ (Knowledge) และสร้างกระบวนการการเรียนรู้ (Learning process) การเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ (Network) นี้ส่งผลให้ชุมชนตำบลกระทุ่มแพ้วได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่จากเส้นกกหน่ยผลิตภัณ์ที่ได้ในราคาสูงขึ้น มีตลาดรองรับแน่นอนโดยการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายกับวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเสื่อกกบางพลวงที่มีชื่อเสียงระดับประเทศ

ปัจจัยที่มีพฤติกรรมการปฏิบัติน้อยที่สุดจากทั้งหมด 5 ด้าน คือ ด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจ โดยยังเชื่อมั่นว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้ได้ดีและผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเอง ซึ่งพบว่ามีค่ามากกว่า ร้อยละ 50 แต่ยังไม่มั่นใจว่าผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัวและผลงานการทอเสื่อกกสามารถสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจได้ ซึ่งพบว่ามีค่าน้อยกว่า ร้อยละ 50 นั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายตระหนักเป็นอย่างดีว่า ตนเองและครอบครัวยังต้องการที่จะเพิ่มรายได้ในกับครอบครัวเพื่อให้

ครอบครัวมีสภาพคล่องในการใช้จ่ายเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกับข้อค้นพบของสุทธิตา สุพลสิงห์ และคณะ (2559) เกี่ยวกับสถานการณ์การทอเสื่อกกของชุมชนชาวบ้านในพื้นที่ประกอบอาชีพทอเสื่อกกเป็นรายได้เสริม และต้นทุนในการทอเสื่อกกแต่ละครั้งมีต้นทุนที่ค่อนข้างสูง เพราะมีการส่งไปตัดเย็บต่างจังหวัด คนชุมชนยังขาดความรู้ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงสินค้าให้ทันยุคทันสมัย การพัฒนาทักษะฝีมือในการผลิตและเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม การทอเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจของชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์กให้เป็นสินค้าสำเร็จรูปในรูปแบบอื่น ๆ ให้มีรายได้เสริมในการเลี้ยงครอบครัว เป็นการสร้างชื่อเสียงของชุมชนได้อีกทางหนึ่งที่จะทำให้ชุมชนได้มีการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเสื่อกกทอธรรมชาติของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ มีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

7.1 กลุ่มวิสาหกิจผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญสามารถขอความร่วมมือกับหน่วยงานราชการหรือผู้ประกอบการในการสร้างความร่วมมือในการขอรับพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกกลุ่มมีกระบวนการในการขับเคลื่อนกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ สู้กับฝึกทักษะ เกิดความชำนาญเป็นความสามารถ อันจะช่วยสร้างสมรรถนะที่เป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มได้

7.2 สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิ สามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวปัจจัยด้านต่างๆ ในการกำหนดแนวทางหรือแนวนโยบายในการจัดเตรียมหลักสูตรเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาสมรรถนะของสมาชิกกลุ่มที่มีความต้องการและมีแรงจูงใจ พร้อมทั้งจะให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมด้านนี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความชำนาญและพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง

7.3 องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสำราญ สามารถใช้ข้อมูลกำหนดนโยบายการพัฒนาในพื้นที่โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ให้สอดคล้องในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้เป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับรายได้ของคนในชุมชนและสร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จักของสังคมโดยเฉพาะในโลกออนไลน์

7.4 หน่วยงานสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน สืบทอองค์ความรู้ด้านการนวัตกรรมการทอเสื่อกกให้คงอยู่จากรุ่นสู่รุ่น ด้วยการพัฒนาเป็นหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา บูรณาการได้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

8. สรุป

การวิจัยนี้มุ่งการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกของเกษตรกรของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าชาวบ้านโดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย ยังต้องการได้รับการพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ยังคงให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่สามารถเพิ่มรายได้ให้ตนเองและครอบครัว ให้มีสภาพคล่องในการดำรงชีวิต รวมถึงมีความภาคภูมิใจที่จะนำเสนอภูมิปัญญาในอาชีพที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

ดังนั้น ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าส่งออกของเกษตรกรของกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ทั้ง 5 ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านที่ 5 การสร้างรายได้ในระดับที่สามารถใช้ชีวิตได้ตามที่ตนเองพอใจสะท้อนให้เห็นว่า นี่คือการแรงจูงใจและเป็นแรงผลักดันให้มีความต้องการในด้านอื่นๆ มีระดับการปฏิบัติที่สูงกว่า เพราะกลุ่มเป้าหมายมีความมุ่งมั่นและพยายามในการที่จะสร้างรายได้เสริมด้วยการเข้าร่วมกลุ่มวิสาหกิจจนเกิดความเข้มแข็ง มีความต้องการและพยายามพัฒนาตนเองด้วยความรักในอาชีพที่ได้รับการถ่ายทอดมา

9. กิตติกรรมประกาศ

9.1 ขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิที่มอบทุนสนับสนุนการวิจัย

9.2 ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานชัยภูมิสนับสนุนข้อมูลกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยได้แก่ กลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ

9.3 ขอบคุณกลุ่มผู้ทอเสื่อกกชุมชนโนนสำราญ ตำบลโนนสำราญ อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

10. เอกสารอ้างอิง

พิชญนันท์ รักษาวงศ์. (2558). *การสร้างผลิตภัณฑ์เครื่องเรือนจากเสื่อกก*. [รายงานการวิจัย]. สำนักวิทยบริการ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เพ็ญลักษณ์ อ่อนทรว. (2564). การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปเสื่อกกเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน บ้านหนอง
สิม ตำบลปรีอใหญ่ อำเภอชุมขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ. *คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม*. 7(2), 97-114.

รัฐ ชมพูปาน, วรณดี สุทธิธนากร และสุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์. (2563). เส้นทางสู่ความสำเร็จในการเป็น
ผู้ประกอบการรายย่อยของผู้สำเร็จทางอาชีวศึกษากลุ่มเจนเนอเรชันวายในยุคเศรษฐกิจแบบใหม่เพื่อเป็น
แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้เรียนรุ่นใหม่. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 14(2), 384 – 399.

ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล. (2556). การสร้างมูลค่าเพิ่มการทอเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจชุมชน ตำบลกระทุ่มแพ้ว อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี. สืบค้นจาก : <http://www.tci-thaijo.org>. (วันที่สืบค้น 1 สิงหาคม 2566)

ศุภพงศ์ สอนสังข์ และพีรเทพ รุ่งคุณากร .(2563).กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองสู่ความสำเร็จในอาชีพของ นักออกแบบผลิตภัณฑ์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 18(2), 249-263.

สุทธิตา สุลลสิงห์ และคณะ .(2559). การสร้างมูลค่าเพิ่มแปรรูปเสื่อกกเพื่อเศรษฐกิจชุมชน บ้านทุ่งสะแบง หมู่ที่ 7 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดนครราชสีมา. [รายงานการวิจัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา.